

DATUM	ONDERWERP	INLEIDER
7-10-2024	Opnieuw vertaald	Alex van Heusden
21-10-2024	De vrouwen rond Mozes	Dr. Janneke Stegeman
4-11-2024	Rabbijnse uitleg van Exodus	Esther van Eenennaam
25-11-2024	Vlucht en roeping van Mozes	Prof. Dr. Dineke Houtman
9-12-2024	Exodus 19, de verschijning van God	Dr. Nico Riemersma
6-01-2025	De vraag naar de naam van G'd	Bas van den Berg
20-01-2025	Bij de berg: de tafelen en het gouden kalf	Prof. Dr. Joep Dubbink
3-02-2025	Het Tabernakel	Dr. Annemarijke van der Woude
17-02-2025	Misjpatiem, de rechtsregels	Prof. Dr. Marcel Poorthuis
10-03-2025	Aanschouw het land	Henk Janssen ofm

HET LEERHUIS OOSTERBEEK

staat open voor hen die zich aangesproken voelen door de bijbelse verhalen en willen luisteren naar wat joden en christenen wederzijds beweegt.

De avonden worden gehouden op maandagen in:
De Vredebergkerk
van Toulon van der Koogweg 3
6862 EB Oosterbeek
Aanvang: 20.00 uur

De kosten bedragen € 65,00 per persoon.
Opgave graag vóór 1 oktober 2024 door overmaking van dit bedrag op:
IBAN NL09 RABO 0153 4883 28
t.n.v. E.J. Schoevaars o.v.v. Leerhuis.

Hoewel men in beginsel inschrijft op de hele cyclus bestaat de mogelijkheid om een "losse avond" bij te wonen voor € 7,50. Overleg met de penningmeester is mogelijk wanneer de hoogte van het cursusgeld een bezwaar vormt.

Inlichtingen bij het secretariaat:
mevr. R.M.C. Enklaar - Cooymans,
Van Wassenaerweg 17, 6862 ZC Oosterbeek
tel 06-29270244
roseline_enklaar@live.com

Het Comité Leerhuis Oosterbeek:
J.G.R. Blankenspoor, R.M.C. Enklaar-Cooymans,
G.A. Groot Zwaaftink, G. van den Hof,
E.J. Schoevaars, P.D. Wolthaus.

"Geen leerhuis zonder nieuwe inzichten"

bChagiga 3a

LEERHUIS OOSTERBEEK

43e Leergang

2024/2025

**Op weg naar.....
.....een nieuw begin**

Mozes II : Exodus

Op weg naar een nieuw begin.

Wekelijks de thora lezen, die traditie nam Rabbijn Jonathan Sacks als leidraad voor zijn boek over Exodus “boek van de bevrijding”. Een veelgeprezen boek dat de diepgang van de Rabbinale uitleg laat zien. Voor ons was het de aanleiding, om na enkele jaren weer een Leerhuiscyclus aan dit boek van de Thora te wijden.

7 oktober, **Opnieuw vertaald**

Samen met Huub Oosterhuis maakte **Alex van Heusden** een nieuwe vertaling van de vijf boeken van Mozes. Waar zitten de verschillen met oudere vertalingen en wat zou dat kunnen betekenen voor ons verstaan van de tekst?

21 oktober, **De vrouwen rond Mozes**

De zus van Mozes, de vroedvrouwen, de dochter van de Farao, zij spelen allen een rol in verband met de geboorte van Mozes. Een vroeg voorbeeld van burgerlijke ongehoorzaamheid? **Janneke Stegeman** zal met ons ingaan op deze teksten.

4 november, **Rabbijnse uitleg van Exodus**

Misschien moet je er wel omheen draaien om het steeds beter te zien. De verschillende standpunten staan naast elkaar. Is de Bijbel (Tenach) wel compleet zonder de mondelinge traditie (de Midrasj)? Een avond met **Esther van Eenennaam**.

25 november, **Vlucht en roeping van Mozes**

Het is geen vanzelfsprekende carrière, Mozes slaat dood, Mozes moet vluchten, Mozes vindt onderdak als vreemdeling. En het aantreden als verlosser van zijn volk heeft ook veel voeten in de aarde. **Dineke Houtman** neemt ons mee in dit verhaal over stappen naar leiderschap.

9 december, **Exodus 19, de verschijning van God**

Donkere wolk, donder, bliksem. Ouverture van het volgende hoofdstuk, over de tien geboden, of heeft de tekst nog meer te vertellen. Een studie met **Nico Riemersma**.

6 januari 2025, **De vraag naar de naam van G'd**

Bas van den Berg leest met ons het verhaal over het braambos. Niet voor zichzelf, maar om de vraag die het volk zal stellen, vraagt Mozes hoe de naam luidt van de “God van uw vaders”. Het antwoord is JHWH, en wat betekent die naam nu allemaal?

20 januari, **Bij de berg: de tafelen en het gouden kalf**

In augustus 2008 werd een kunstwerk van Damien Hirst getiteld The Golden Calf geveild voor 13 miljoen euro. Daarna kwam de financiële crisis. Waarop zetten wij in, wat of wie zien wij als het allerhoogste, het kostbaarste? Met **Joep Dubbink** kijken we naar hoe actueel het verhaal nog steeds is.

3 februari, **Het Tabernakel**

Honderden verzen, in Exodus en andere boeken, over het heiligdom, vol precieze aanwijzingen, terwijl de schepping (boek Genesis) in 34 verzen wordt beschreven. Aan **Annemarieke van der Woude** de vraag, wat er te zeggen valt over deze schijnbaar overdreven gedetailleerdheid?

17 februari, **Misjpatiem, de rechtsregels**

Ex. 21:1 -24:18. Waarom toch zulke complexe en gedetailleerde wetten naast de heldere 10 geboden? Welk beeld van recht en gerechtigheid wordt hier neergezet? Gaat gerechtigheid om genoegdoening of over toekomst? Aan **Marcel Poorthuis** is gevraagd hier zijn licht op te laten schijnen.

10 maart, **Aanschouw het land**

In Exodus is er geen “happy end” voor Mozes. Hij gaat het Land der Belofte niet binnen. Maar hij mag wel zien hoe mooi die toekomst is, vanaf een berg. Aan **Henk Janssen** vroegen we met ons te zoeken naar de betekenis hiervan. Hij maakt ook gebruik van het gedicht “Mozes” van Dietrich Bonhoeffer.

Aan het programma werken mee:

Bas van den Berg

Muzisch theoloog, pedagoog, verhalenmaker en dichter, voorzitter stichting PaRDeS

Prof. Dr. Joep Dubbink

Predikant te Uithoorn (PKN) en bijzonder hoogleraar bijbelse theologie aan de Vrije Universiteit, Dirk Monshouwer leerstoel.

Esther van Eenennaam

Religiewetenschapper en theoloog, bestuurslid Jonge Judaïci en stichting PaRDeS

Alex van Heusden

Bijbelwetenschapper.
Studiesecretaris Ekklesia / Leerhuis-Amsterdam

Prof. Dr. Dineke Houtman

Emeritus hoogleraar Judaïca met bijzondere aandacht voor de verhouding van jodendom en christendom. Protestantse Theologische Universiteit

H.M.J. Janssen ofm

Emeritus-deken van Arnhem, begeleider JONAS-Leerhuis Arnhem, hoofdredacteur van Tijdschrift voor verkondiging.

Prof. dr. M.J.H.M Poorthuis

Emeritus hoogleraar Tilburg School of Catholic Theology, bestuurslid stichting PaRDeS.

Dr. Nico Riemersma

Emeritus predikant, nieuwtestamenticus en docent aan de cursus Theologie voor Geïnteresseerden. Oprichter Lucaswerkplaats.

Dr. Janneke Stegeman,

Bijbelwetenschapper en publiek theoloog, docent VU Amsterdam

Dr. Annemarieke van der Woude

Remonstrantse gemeente Oosterbeek